

DX-STUNDEN

AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 38

1989-10-06

Sida 1

KALENDERN

- 13-15/10 Nordiskt Mästerskap i DX-ing.
Lyssnarträff S Björnön
- 14/ 10 Klubbmöte i samband med träff.
kl 18.30 i stuga 72 på Björnön.
- 24/ 10 Stoppdatum för nr 39.
- 3/ 11 SDXF special-px över HCJB.
- 19/ 11 Årsmöte hemma hos Rolf Berg-
lund på Högloftsv 1 , kl 16.00
- 21/ 11 Stoppdatum till nr 40.
- 17/ 12 Klubbmöte hemma hos Magnus
Jespersson på Regementsg. 22.

LYSSNARTRÄFF

Den 13 kl 16.30 träffs vi på S Björnön
för höstens lyssnarträff. Vi håller till i
stuga 72 under de två nätterna.

KLUBBMÖTE

blir det på LÖRDAG kl 18.30 i samma
stuga på Södra Björnön. Den 14 okt
var datumet. Alla är välkomna.

INNEHÅLL

Protokollet	sid 3
Tropikbandsland	sid 4
QSL - cupen	sid 6
Klippt	sid 8
- Radio Sörmland	sid 8
- mer RRSA	sid 9
- R Caroline	sid 10
Radio Hundert,6	sid 11
Störningssändarna nästan borta	sid 12
Mästerskapet - NorDX Champ's	sid 13

Gula sidor i mitten

PARLAMENTET 1990

ADXC skall anordna DX-arnas riksmöte
1990. De olika organisationerna behöver
frivilliga. Kontakta Lennart Weirell på
tel 021/357343.

MÄSTERSKAPET 1989

Den 13-15 oktober körs NM/SM . Arran-
görerna från Finland har lagt in ett
specialprogram på lördag. Läs mer på
sid 7, 8 och 13-15.

Sid 2

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBS medlemstidning, som utkommer med ca 10 nr/år. Medlemsavgift i ADXC, 20 kronor för resten av 1989, kan inbetalas på klubbens postgiro 12 67 72-3.

STOPPDATUM: näst sista tisdagen i månaden, dock ej maj och juli då det ej utkommer någon DX-STUNDEN.

EFTERTRYCK: tillåtes om källan anges.

HUVUDREDAKTÖR: Rolf Berglund
Högloftsvägen 1, 1tr
724 80 VÄSTERÅS

SPALTRERDAKTÖRER

SMÅTT & GÄTT: Rolf Berglund, Högloftsv.1,1tr, 724 80 VASTERÅS
tel 021-355869 arb 021-322540
telefax 021-112490 R Berglund avd.BAP

EE-NEWS och KLIPPT: Mikael Sjöberg, Kabelvägen 17, 730 60 RAMNAS
tel 0220-35328

NYBORJARSIDAN: Jacques de Laval, Trattbagarg. 4, 723 53 V-ÅS
tel 021-135716 arb 021-325319

LOGGAT: Bernt-Ivan Holmberg, Osterbo, 730 75 MOKLINTA
tel 0224-81111

QSL-CUPEN: Lennart Weirell, Ringduveg. 38, 724 70 VÄSTERÅS
tel 021-357343 arb 021-328165

UTILITY: Michael Persson, Lokförarg. 66, 722 33 VÄSTERÅS
tel 021-60857

- § 10 DX-PARLAMENTET 1990
Det är nu helt klart att Parlamentet nästa år kommer att ar-
rangeras av oss. Vi beslöt att snegla på VRK:s uppläggning
av SSA:s årsmöte och kom fram till följande organisation:
- Sekreteriat: Projektledning, SDXF-kontakter, sponsorskaff-
ning, inbjudan, information och trycksaker.
Ansvariga: Lennart och Magnus.
 - Ekonomi: Budget, kassa, beställningar, lotteri, utställare
och lokalhyror.
Ansvarig: Roland.
 - Reception: Festarrangemang, receptionstjänst/sekreteriat,
kafeteria (eventuellt) och transporter.
Ansvarig: Markku.

Vilka fler kan och vill ställa upp och hjälpa till? De ovan-
nämnda ansvariga kommer att behöva delegera en del jobb.
Hör av dig!

- § 11 ÖVRIGA FRÅGOR
Inga övriga frågor förelåg.

- § 12 MÖTETS AVSLUTANDE
Ordföranden förklarade mötet avslutat.

MÅNADSMÖTE FÖR AROS DX-CLUB

Plats: Hos Lennart på Ringduvegatan

Tid: 18:00

Närvarande medlemmar: Rolf Berglund
Roland Forsell
Bernt-Ivan Holmberg
Magnus Jesperson (sekr)
Markku Kivioja
Lennart Weirell (ordf)

- § 1 MÖTETS ÖPPNANDE
Ordföranden förklarade mötet öppnat.
- § 2 DIPLOM M M
Lennart delade ut diplom till Markku för hans segrar i QSL-cupen de två föregående säsongerna. Markku fick även mottaga DX-litteratur som pris för seger i SDXF:s rapporteringstävling.
- § 3 DX-ALLSVENSKAN
Den här säsongen ställer vi upp med två lag:
▪ Lag 1: Bernt-Ivan, Markku & Mikael S. Markku är lagledare.
▪ Lag 2: Lennart, Magnus & Rolf. Magnus är lagledare.
Lennart anmäler lagen.
- § 4 KDXR:S TÄVLING
Lennart berättade om hur det gick. Konden var inte överväldigande bra, tydligen.
- § 5 NORDIC CHAMPIONSHIP
Lennart, Magnus och Rolf tänker definitivt ställa upp. De två sistnämnda tänker lyssna på Södra Björnöen.
Rolf bokar en stuga där.
P g a detta arrangemang hålls oktobermötet lördagen den 14 okt kl 15.00 på Björnöen.
- § 6 QSL-JAKTEN
Rolf berättade att förstapriset delades av Roland Sigge och Björn Fransson, vilka numera ett tag framöver är medlemmar i klubben. Andrapriset gick till Lennart.
- § 7 BESÖK AV ROLAND SIGGE
Roland vill gärna besöka ett klubbmöte och hålla ett föredrag, något som vi givetvis ser positivt på. Lämpliga möten är väl de i november och december i första hand.
- § 8 DX-UTSTÄLLNINGEN PÅ BIBLIOTEKET
Lennart berättade om denna utställning, som hölls den 16 sep kl 11-16. Våra trycksaker tog slut, så vi får väl se om någon hör av sig framöver.
Vi beslöt att trycka upp flera ex av vår DX-folder och placera dem tillsammans de övriga info-broschyrer som finns att tillgå på biblioteket.
- § 9 KLUBBENS EKONOMI
Roland rapporterade att det finns drygt 1000 kr i kassan och att vi kommer att gå lite plus i år. Det finns med andra ord ett visst utrymme för inköp. Förslag välkomnas!

TROPIK-LANDS-BÄND

KENYA

publik i Ostafrika och medlem i Brittiska samväldet. Kenya ligger vid ekvatorn och ansar i öster till Indiska oceanen, i söder till Tanzania, i väster till Uganda och i norr till Sudan, Etiopien och Somalia.

NATUR OCH KLIMAT

Kenyas mest kända berg är de söcknade vulkanerna Mount Kenya, 5200 m.ö.h., som gett landet dess namn, och Mount Elgon, 4321 m.ö.h.

Att ligga vid ekvatorn har Kenya ett förhållandevis torrt klimat. Nordöstmonsunen inleder början av året ger torrt väder åt hela landet. I april-maj inträffar normalt sett de långa regnen. Östliga vindar från oceanen ger hög nederbörd åt de höglänta områdena. Mitten på året är en torrzeit men med dimmigt och svalt klimat i de höglänta områdena. I November inträffar normalt de korta regnen, som vissa år kan ge stora ångderregn under en förhållandevis kort tid. Temperaturen varierar i första hand med höjden på höjden över havet ... I Mombasa vid Indiska oceanen är medeltemperaturen ca 10 grader högre än i Nairobi på 1700 meters höjd.

BEFOLKNING OCH BEBYGGELSE.

Kenya är ett av de snabbast ökande befolkning som Kenya. 1948 hade Kenya 5,4 miljoner invånare, 1968 10,2 miljoner, 1979 15,3 miljoner och 1986 21,2 miljoner. Födelseprocenten ligger på ca 30 % och dödsprocenten på knappt 1,5 % per år, vilket ger en folkökning på över 0,5 miljoner / år. Befolkningspyramiden har en mycket bred bas och mer än halva befolkningen är under 15 år.

NÄRINGSLEV

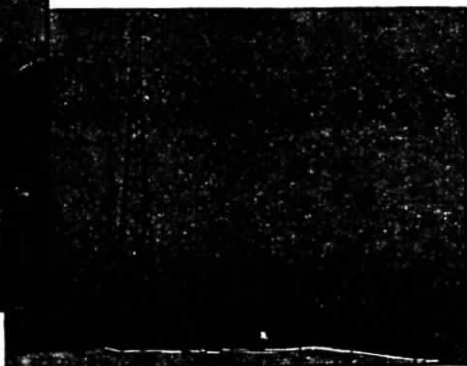
Kenyas kustslätten och höglandets bördiga vulkanjordar är det mer utvecklade än i övriga områden, där invånarna försörjer sig på antingen halvnomadisk boskapsskötsel eller på ett primitivt jordbruk. Kaffe och te odlas på höglandet, medan bomull och sisal hamp produceras vid kusten.

INDRAJIT KAURA

4934 kHz - English on Sundays.

Broadcasting House,
Nairobi; Kenya

Short-wave Transmitting Station,
Nairobi; Kenya

Maja är det viktigaste sädeslaget. Kaffe och te svarar tillsammans för ungefär 80 % av landets export. I Mombasa finns dessutom ett stort oljeraffinaderi som försörjer hela Östafrika med petroleumprodukter. Kisumu vid Victoriasjön har normalt stor sjötrafik med Uganda. Storbritannien är Kenyas främsta handelspartner.

SAMHÄLLSFÖRHÅLLANDEN

Det finns bara ett tillåtet parti, Kenya African National Union (KANU). I författningen fastslås att Kenya är en enpartistat.

Den åttaåriga grundskolan är förhållandevis väl uppbyggd. Mer än 90 % av alla barn går någon period i skolan. Ungefär hälften av befolkningen kan läsa och skriva.

HISTORIA

De östafrikanska kustområdena kom tidigt under arabiskt inflytande och på sin väg till Indien besökte Vasco da Gama bl a Malindi 1498. Kenyas inre utforskades av de tyska missionärerna Johann Ludvig Krappf och Johannes Rehmman under 1800-talets mitt och senare av ett stort antal brittiska upptäcksresanden och 1895 blev landet protektorat, 1920 förvandlat till en brittisk koloni.

1945 bildade Jomo Kenyatta partiet Kenya African Union (KAU). Partiet splittrades 1952 i samband med bildandet av den kikuyuiska Mau-Mau-rörelsen. Det s k Mau-Mau-upproret 1952-1955 syftade till att fördriva europeerna och återta den bördiga jorden som fräntagits kikuyufolket. Efter flera förhandlingar blev Kenya helt självständigt 1963. Kenyatta som fängslades under Mau-Mau-upproret, blev landets första premiärminister. Från 1964, då landet blev republik inom Brittiska samväldet, till sin död 1978 var Kenyatta landets president och en politisk sammanhållande faktor. Hans efterträdare blev den tidigare vice presidenten Daniel Arap Moi.

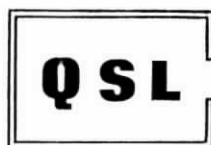

MINISTRY OF INFORMATION AND BROADCASTING

P.O. BOX 30456,
NAIROBI

Telephone: 29211
Telegrams and Cables:
"VOKENG" Nairobi.

VOICE OF KENYA
FROM THE STATION ON THE EQUATOR

Hur hörs då radion i Kenya

Hade jag skrivit detta för ett år sedan hade svaret blivit att de är svårhörda, men vad som hänt nere i Kenya i år vet jag inte - men något har hänt. Numera är nämligen Voice of Kenya en av de lättaste stationerna på 60 mb. Prova 4885 och 4934 vid 18.00 UTC till close down som vardag är 20.10 och helger 21.10. Programspråket är engelska men man kan också ha oturen att höra programmen på swahili vilket gör det hela mycket svårare. Någon gång under tidne mars -april brukar man köra Safari-rallyt och då brukar VoK ha extra sändningstid. Man brukar svara med en blå stencil i aerogramform som man skickar ut till alla. Glöm inte att stoppa ned några IRC i ditt brev.

QSL-CUPEN

Skriv
eller ring

Lennart Weirell
Ringduvegatan 38
724 70 Västerås
021 - 35 73 43

Hej QSL-diggare!

Hösten står för dörren och snart är det dags för årets stora DX-tävling, NM/SM. Ni är väl med och representerar ADXC hoppas jag. Denna gång är det bara 3 som har bidragit till spalten. Var är ni andra? Kom igen till nästa nr och visa vad som har kommit i brevlådan.

EUROPA

DANMARK

The Voice-92900 b T-shirtDO
R Holbäck-93100 b karta DO
New FM-95000 b kassettdo
R Rie-98500 b frim DO
Uptown FM-103900 b T-shirtDO
R Hornsherred-105000 b frim DO
R Frigg-107900 b DO

IRLAND

RTE 2-1278 k DO

SVERIGE

R Gotland-100200 b d tidn DO
Halmstads NR-88000 b DO
Åstorps NR-88300 b d DO
R Gute-89200 b DO
Ronneby NR-91300 b DO

R Carlshamn-94200 b d tidn DO

ÖSTTYSKLAND

Sender Rostok-91000 k v LWV

ASIEN

JAPAN

R Japan-21690 k tidn DO

JORDANIEN

R Jordan-9560 k DO

SYDAMERIKA

BOLIVIA

R Patiti-4682 b v DO

R Centenario-4885 b d bokm DO

BRASILIEN

R Anhanguera-4905 b f d DO

COLOMBIA

LV de Rio Arauca-4895 b d DO

ECUADOR

R Católica Nac.-5055 stc d RB

PIRATER

R Brigitte-7565 b frim DO

STÄLLNINGEN I CUPEN

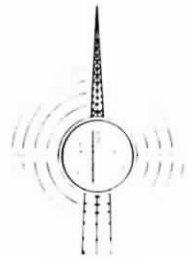
1. Dan Olsson (DO) 58 p

2. Mikael Sjöberg (MSR) 46 p

3. Markku Kivioja (MKH) 18 p

4. Lennart Weirell (LWV) 17 p

5. Rolf Berglund (RB) 9 p

Radio Católica Nacional

Fundación Ecuatoriana Juan Pablo II
Apdo 540 A
Quito - EcuadorFM 94.1 MHz
AM 880 KHz
OC 5030 KHz

PROVLYSSNA PÅ NM

Även om du inte anmält dig till NM så kan du provlyssna på tävlingsprogrammet. På sidan 15 hittar du vilka stationer som ska avlyssnas. Det är 26 till antalet från Tahiti i öster (?) till Costa Rica i väster. NM börjar på fre kväll den 13:e och avslutas på söndag morgon kl 0605. Lite grann av maraton lyssning m.a.o.

PARLAMENTET 1990

LWV, MJT, RFV och MKH kommer att dra det tyngsta lasset under förberedelserna. Lennart och Magnus i ledningen totalt, Roland för ekonomi etc. och Markku för service och fest-arr. Om dessa herrar kontaktar just dig för hjälp så hoppas jag att du har tid eller kan ge något tips.

Radio Sörmland**Lyckad övergång till P 4**

För mycket jobb och bara skval. Teorierna har varit många om vad som skulle hända när lokalradion fick sin egen kanal P 4.

För Radio Sörmlands del har tillgången till egen kanal inneburit tredubblad sändningstid, mer spontanitet och fler direktsändningar.

- Att göra så mycket mer med samma personalstyrka är svårt om man vill hålla kvaliteten. Men övergången har varit relativt smärtfri för oss. Stationen har låg personalomsättning och lång radioerfarenhet, säger Lars-Åke Larsson, nyhetschef på Radio Sörmland.

Den sörmländska radions huvudredaktion ligger i ett nybyggt hus i Eskilstuna. Lokalredaktioner finns i Katrineholm och Nyköping. Radion har drygt 200 000 potentiella lyssnare i Sörmland.

Tredje etappen

Övergången till P 4 har skett etappvis för de 25 lokalradiostationerna och är inte klar än. Först ut var storstäderna stationer hösten 1987. Flera av dessa hade

dock redan tidigare sänt mer eller mindre regelbundet på egna frekvenser. Radio Sörmland tillhörde den tredje av de fem etapperna och har nu haft egen kanal i tre månader.

- Jag är glad att vi inte var med i den första omlagningen utan haft tid att förbereda oss på och kanske lära av andras misstag, påpekar Lars-Åke Larsson.

På stationen i Eskilstuna förbereds den lokala lunchsändningen av nyheter. Just den här dagen, liksom många andra dagar jagas inslag nästan ända fram till tolvslaget. Dagens "grej" blir ett inslag om mellanskarven.

Mycket nyheter

- Vi satsar mycket på nyheter. Det är navet i själva verksamheten och det vi kan bli bäst på, anser Lars-Åke Larsson.

Stationen har under en dag då den sänder mellan kl sex på morgonen och sju på kvällen tio egna nyhetssändningar. Förutom riksenheter och samsändning med andra lokalradiostationer fyra förmiddagar i veckan är allt material egenproducerat.

Några lyssnarundersökningar har ännu inte gjorts i Eskilstuna. Däremot har nio andra stationer undersökts efter övergången. Med

reservation för variationer mellan de olika stationerna så har lokalradion förlorat halva sin publik enligt undersökningen som gjorts av Sveriges Radios publik- och programforskning, PUB.

Hård konkurrens

- Visst är det konkurrens om lyssnarna. Vi vill ju gärna att de skall lyssna på oss hela dagen och inte bara råka hamna på vår frekvens, säger Lars-Åke Larsson.

Redaktionen har dock försökt mäta på egen hand genom att se till exempel på antalet brev till den lokala hitlistan Sörmlandstoppen.

- Det säger ju kanske inte så mycket, men där verkar lyssnarna följa med. Det tar ju ett tag innan lyssnarna hittar vår frekvens. Särskilt med tanke på att det finns 22 olika frekvenser med närradion i länet, konstaterar Lars-Åke Larsson.

En annan svårighet är, anser Larsson, att lokalradion inte har fri tagningsrätt, dvs att den inte hur som helst får ta in de övriga kanalerna när den gör sändningsuppehåll. Dagtid får P 1 tappas, på kvällarna P 2 och på nätterna får lokalradion ta in P 3.

- Det blir väldigt rörigt för lyss-

narna när man tappar lite då och då. Plötsligt är man i P 1 i stället för hos oss.

Redaktionerna har i samband med kanalomläggningen alltmär gått över till "självkör". Det innebär att journalisten skall sköta sändningen själv utan hjälp av tekniker.

I en av Radio Sörmlands studior sitter Eva Insauller och trycker på knappar och tittar på klockan. Hon måste veta själv när hon skall lägga på ett inslag. Tidigare kunde hon genom en vink till tekniker markera när det var dags.

- Det har ju två sidor. Det är roligt att lära sig något nytt, programmet blir mer spontant, men innebär mer jobb, säger Eva Insauller.

Hon får medhåll av Anna-Karin Gustafsson, som självkörat morgonsändningen:

- Det är en oerhörd ökad arbetsbelastning. Jag får bättre kontroll över sändningen, men det kräver total anspänning.

Tolvslagsändningen är över och redaktionen i Eskilstuna kan gå på lunch.

Jill Klackenborg

Claes-W Englund tipsar om följande specialinslag i HCBJ's program :

- 6 Okt Intervju med Stig Granfelt. om DX-parlamentet och om Radioföreningen i Karlstad mm
- 3 Nov Nils Jakobsson berättar om den nya QSL-listan och om sitt engagemang i närradion i Järfälla. Slutligen en intervju med Sven Lindbeck, DLF.
- 1 DEC Malmö Kortv. gsklubb intervjuas.

SPECIAL QSL

NorDX Radio, den officiella mästerskapsrösten sänder den 14 oktober kl 1100-12.00 UTC. (12.00-13.00 CET/SNT) på 6130 kHz. Alla korrekta rapporter verifieras med ett speciellt QSL - brev. Passa på och rapportera denna special-

sändning och skicka med 2 IRC som svars-post så lär du få ett QSL. Om sändningen desutom kommer från Finland så har du ju chansen att få landet verifierat. Och det är vanligtvis svårt.

73's de RB

Rapporter sänds till:
Helsinki DX Listeners Club
P.O.Box 214
SF-00101 Helsinki
Finland

**Nyckelfärdig leverans
av amerikansk
kortvågsstation med
två sändare på 500 kW**

Klipp!

Amerikanska ABB Service har nyligen levererat kortvågsstationen Cypress Creek i South Carolina, USA, till *World Service Herald Broadcasting (WSHB)*. Herald Broadcasting tillhör »*Christian Science Monitor Syndicate*» (Scientologerna). Stationen kommer att sända nyheter, utbildning och religiösa program 20 till 24 timmar under veckans samtliga dagar. Programmen sänds på engelska och spanska och är avsedda för Canada, Mexico, Syd- och mellanamerika samt de karibiska öarna.

Efter att noggrant ha värderat de olika produkter som finns på marknaden beslöt sig kunden för att beställa sändardelen från schweiziska ABB Infocom. Tack vare ledande teknik på området kan ABB Infocom garantera en utomordentligt god ekonomi och hög tillgänglighet för utrustningen.

Just Christian Science Monitors har ju slutat besvara rapporter från lyssnare. Så att erhålla något QSL från WWSB i Cypress Creek eller från WCSN Boston eller KYOI på Saipan är i dagsläget helt otänkbart, tyvärr. Nu tror jag att DX - ombudsmannen har blivit inkopplad så jag hoppas att inom en snar framtid att vi får en mer positiv reaktion från Christian Science Monitor.

WCSN calling.

Thank you for tuning in to *The World Service of The Christian Science Monitor*.

This confirms you heard WCSN transmitting from Scotts Corners, Maine, U.S.A., over a 500 kW transmitter with a dipole curtain antenna.

As a service to our listeners, we provide a program guide which includes articles for the newcomer to shortwave as well as for the experienced DX'er. We have added your name to our mailing list. If you do not wish to receive the guide, please write: Program Guide, World Service, P.O. Box 527, Boston, MA 02117 U.S.A.

We warmly invite you to keep listening to our programming. You will be kept fully informed about the global issues of the day as they happen—brought to you by the independent, international news-gathering organization, *The Christian Science Monitor*.*

*"First the blade, then the ear,
then the full grain in the ear."**

Photo: Christian Science Center, Boston, Massachusetts, U.S.A.

radio 30
rsa The Voice of South Africa

RADIO RSA'S TRANSMITTING STATION

Radio RSA's high transmitting station is located in a mountainous region near Meyerton, south of Johannesburg, from here, Radio RSA - The Voice of South Africa - directs programmes in English, French, Portuguese, Dutch, German, Spanish, Afrikaans, Lozi, Swahili, Chichewa and Tsonga to Africa, Europe, the Middle East, United States, Canada and Latin America. The programmes originate from the studios of Radio RSA which are located in Auckland Park, Johannesburg, one of the largest broadcasting centres in the World on one site.

A multitude of high steel masts towering into blue skies, with rows of antennas are the first signs of the shortwave station when approached from the small village of Meyerton. The main transmitter building, with antenna side switching house, is equipped with powerful 500 kW and 250 kW transmitters. The transmitter tuning antenna selection and slewing are controlled from two consoles in the large transmitting hall. From here, the powerful transmitters may be coupled to any of the station's 34 respective high gain antenna arrays to cover any of Radio RSA's target areas by pressing a single switch on one of the control consoles. The consoles also have pre-selection facilities so that a new frequency and antenna with appropriate orientation may be selected within seconds.

The cooling of the transmitters is by the vapodyne system which utilises the latent heat of steam in order to obtain more efficient cooling. The vapodyne system uses a small amount of distilled water and eliminates the use of old fashioned water pumps. The steam is condensed on the mezzanine level of the building by heat exchangers and returns to the transmitter valve annodes as water from where it is once more circulated in the closed cooling system. This system of cooling has led to shortwave radio being referred to as "steam radio".

From the top of the large transmitting cabinets, the radio feeders go by way of cross-bar switches in ducts down to vertical shafts which connect up with two tunnels of 2.4 metres square section and then to the round feeder antenna side switching house. This unique system of an underground route for ducted feeders had to be used due to the large surface area which would have presented a hazard in strong gusts of wind in the case of overhead ducted feeders. The radio feeders enter the feeder switch-house along 5 horizontal rows of switches. These feeders are switched vertically and leave from the top of the building to the appropriate overhead feeder and accompanying antenna.

The directional antenna arrays on the 500 Ha site each consists of 2 curtains spaced a quarter of a wavelength apart. Each curtain is made up of 3 or 5 stacks of 4 halfwave dipole elements in a chain. When power from the transmitter is fed into the front curtain, the radiations from the individual dipoles are additive in the direction of main listening zone. The total gain achieved in some instances being as much as 20dB which is equivalent to a magnification factor of 100. The antenna arrays have 7 general directions, 335 and 340 degrees for West Africa and Europe, 76, 20 and 7 degrees for East Africa and the Middle East, 305 degrees for North America and 350 degrees for Central Africa.

(Material from RSA station schedule - typed by Kai Bredahl Jørgensen)

I anslutning till förra månadens TBL om Sydafrika har vi stoppat in en artikel om RRSAs sändaranläggning. I och med detta avslutar vi det kontroversiella ämnet - Sydafrikanska republiken.

Int'l Raid Sinks Transmitter Of Dutch Radio Pirate

BY WILLEM HOOS

AMSTERDAM Radio Caroline, the off-shore pop/rock pirate station that celebrated its 25th anniversary earlier this year, was one of three illegal broadcasters silenced by a joint Dutch, British, French, and Belgian raid on the Ross Revenge transmitter ship in international waters Aug. 19.

The other stations forced off the air were the international religious station World Mission Radio and Dutch pop station Radio 819, which has been heavily blamed for "constantly disrupting ship-to-shore radio communications on one of Europe's busiest shipping lanes."

The raid was under the control of the public prosecutor in Amsterdam; the Dutch, with a team of eight, provided the largest number of officials in the raiding party.

All Ross Revenge transmitting equipment was confiscated in the raid, which was "covered" live in what was to be the last Caroline broadcast. DJ Dave Richards said: "It's the saddest day of my life," and program supervisor Nigel Harris said on air: "Radio Caroline, we love you too much to leave you forever."

According to a spokesman for the Dutch ministry of telecommunication, the raid on Ross Revenge was legal because the ship wasn't flying a flag and could therefore be considered "stateless."

Complaints about the pirate station's interference with and disruption of short-wave radio communications had been made by government departments in the U.K., France, Sweden, and Hungary.

While several Caroline DJs reportedly plan to stay aboard, it is known that a second raid is planned by Dutch authorities, who plan to dismantle the ship's transmitting masts and make it impossible for broadcasts to start up again.

The raid followed a Dutch police operation in which 20 houses and offices in key Dutch cities were searched in a bid to find out who was backing Radio 819. Four people are said to be "suspects."

Radio 819 is a 24-hour-a-day Dutch-language station that started operating in the summer of 1988 with a strong pop/rock menu.

Media conjecture in Holland is that the raid was partly intended as a stern warning to other Dutch organizations believed to have set up plans to start North Sea pirate operations. A spokesman linked with the station said: "Offshore radio piracy doesn't have so much impact these days. Radio 819 has not been profitable in recent months. You could call it an expensive hobby, but collecting stamps can be expensive."

The Canadian directors of Radio Caroline, in a formal statement, say they are "shocked and horrified at this act of piracy." They say they are considering bringing charges of piracy, assault, and criminal damage against the authorities concerned.

cerned in the raid.

And Caroline station manager Peter Moore claims members of the anti-radio piracy squad carried firearms and smashed "anything in sight" with sledge hammers.

The off-shore radio phenomenon started in the mid-'60s but it was later virtually eradicated by the legal implications of the British government's Marine Offences Act. The Dutch were involved through such offshore operations as Radio Veronica and Radio Mi Amigo.

The Veronica Broadcasting Organization is now Holland's largest licensed broadcaster on both radio and television.

Framtidsradion först i Sverige

Televerket Radio och Riksradiotion har nu tagit det första stora steget mot framtidens dataradio.

Sedan i sommar är alla P1- och P3-sändare RDS-kodade.

Från och med nu kan alla bilradioapparater med RDS-mottagare automatiskt byta radiofrekvens för att få bästa sändningskvalitet.

Trafikinformation kan också sändas till vissa av landets 25 RDS-regioner.

I oktober ska samtliga P4-stationer vara RDS-kodade. Senare under hösten kommer RDS-sändarnas klockor att vara kopplade till frekven Ur, så att rätt tid alltid går att få via radion.

Sverige är först i världen med denna teknik.

Pan - European News

Caroline Determined To Get Back On Air

by Paul Easton

Radio Caroline, Europe's best-known pirate station, says it is "more determined than ever to get back on air" after a combined raid by British and Dutch government officials on the radio ship Ross Revenge on August 19.

Crew members say Caroline could be in action again within a

month, and that the station's Canadian and US financiers may sue those responsible for damages. The ship's Captain, Peter Chicago, said a great deal of unnecessary damage was done in the raid, calling it "official vandalism".

Dutch coastguard officers

removed all studio equipment and the ship's entire tape and record library and dismantled the stations' transmitters. Two Dutch staff were also taken back to Holland, although British DJs and crew remained on board.

The raid on the vessel, which has been moored in international

waters off the Kent (UK) coast for two years, was aimed at Radio 819, a pirate broadcaster which shares Caroline's transmission facilities. British, Swedish and Hungarian governments had complained that Radio 819's short-wave signal was interfering with emergency shipping frequencies. □

RADIO HUNDERT,6.

Den pouläraste radiokanalen just nu i Väst-Berlin heter Hundert,6. Det är en privatägd reklamstation som stuktit upp och allvarligt kunnat börja konkurrera med de stora etablerade som RIAS och Sender Freies Berlin. Stationen heter på svenska "Hundra-komma-sex" och man sänder också helt logiskt på 100,6 MHz på FM-bandet.

Mannen bakom "Hundra-komma-sex" är Ulrik Schamoni, en författare och filmmakare. Han har tillsammans med 38 medelstora företag i Väst-Berlin lyckats få en av de licenser som har frigivits för privata radiostationer. När det stod klart att Schamoni skulle få sändningstillstånd skrev en tidning att det hela var ett aprilskämt eftersom den nya radiostationen hade en så ovanlig programuppläggning.

Ingen åsiktsradio.

Idag har vi facit. "Hundra-komma-sex" har blivit en mycket populär och framgångsrik radiostation. Hemligheten bakom framgången är att den drivs efter journalistiska principer, av den typ som finns i den anglosaxiska länderna. Man lägger fram fakta istället för åsikter. Egentligen självklart men det har inte alla radiostationerna i Berlin insett. Och man ställer sig på lyssnarnas sida gentemot myndigheterna. Man tar regelbundet upp lyssnare som haft problem med myndigheter eller stora företag. Stationen har vinnlagt sig om att ha goda lyssnarkontakter. Det går till exempel bra att uppsöka deras

sändarbil och lämna hälsningar. Men 100,6 har också trafikinformation.

Formatet sprids.

Radio "Hundra-komma-sex" koncept har slagit så att det nu säljs enligt franchisingmodell till stationer som ska starta i Hessen och Nordrhein-Westfalen.

Radio "hundra-komma-sex" har visat att det inte bara är de stora förlagen och koncernerna som kan lyckas med att göra framgångsrik radio. Tvärtom, så har en annan station, "RADIO IN BERLIN" som sänder på den andra frivivna frekvensen 103,4 MHz problem. Här måste de stora ägarna, bland andra Radio Luxembourg, skjuta till stora pengar för att stationen ska klara sig. "RADIO IN BERLIN" har ett format som består av musik och nyheter och det räcker tydligen inte.

Satellitplaner.

När det går bra växer aptiten. Radio "Hundra-komma-sex" planerar nu att utvidga och skaffa sig en satellitkanal. Den ska sända dygnet runt och förse andra privata radiostationer som inte orkar sända så mycket med ett utfyllnadsprogram.

Söndagar mellan 18 och 20 så har Radio 100,6 sändningsuppehåll. Då sänds istället "Berlins öppna kanal" där stadens invånare får yttra sig, en sorts insändarprogram i radion alltså.

Den som åker till Berlin bör inte missa att skriva in frekvensen 100,6 MHz för att höra hur en av Europas just nu mest framgångsrika radiostationer låter.

Göran Lindemark.

I takt med tövädret i Moskva, med Glasnost och Perestrojka har antalet störningssändningar i Öst-europa radikalt minskat. Till stor lättnad för den som vill lyssna på utländska radiostationer på kortväg och mellanväg. Den västtyska nyhetsbyrån DPA menar att alla störningsaktiviteter från östeuropa har upphört. Men det finns faktiskt fortfarande lite grand kvar.

Störningssändare är vanliga radiosändare som sänder ut en massa oväsen för att dränka signalerna från andra radiostationer så att den inhemska befolkningen inte ska kunna lyssna på västliga radiostationer. Dessa störningssändare är ofta bredbandiga och stör ut inte bara en utan även intilliggande frekvenser.

Tyskarna först.

Det anses att det var tyskarna som var först med störningssändningar redan under första världskriget. På 20-talet störde en del stationer varandra i kamp om lediga frekvenser. Under 30-talet blev störningssändningar ett politiskt vapen. Och under andra världskriget var det vanligt med störningssändare på båda sidor.

1948 startade Sovjetunionen störningssändningar i stor skala för att förhindra medborgarna att höra utländska radiostationer. Det var i början av det kalla kriget och snart följde de andra östblocksländerna efter. I mitten av 50-talet var mellan 2.500 och 3.000 sändare igång. I takt med svängningarna i världspolitiken har antalet störningssändningar ökat och minskat.

Varmare klimat.

Enligt internationella överenskommelser är störningssändare inte tillåtna. Men öststaterna har förbehållit sig rätten att störa ut vad de anser fiendliga sändningar. När det nu är politiskt

töväder så anses tydligen inte sändningarna från väst vara så fiendliga långväg. Men in i det längsta har man fortfarande att störa Radio Free Europe och Radio Liberty, två radiostationer i Västtyskland som sänder direkt till öst. Men också dessa är nu nästan störningsfria.

En annan bidragande orsak till att sändningarna nu ha minskat är också ekonomisk. Det kostar enorma summor att störa ut stora områden och många frekvenser. Det rör sig om miljardbelopp årligen. Och riktigt hundra procentigt effektivt kan det aldrig bli. Det går med olika tricks att höra en hel del trots intensiva störningar.

Olika typer.

Störningssändarna är vanliga radiosändare som alltså sänder ut program med ett innehåll som ska vara störande. Det kan vara oväsen av olika slag. Vanligast är så kallat vitt brus som innehåller ljud från alla frekvenser. Då och då hör man en kort morsesignal som används av operatörerna för att kunna indentifiera de olika störningssändarna och kontrollera deras effektivitet. En annan typ är de som sänder ut oväsen som ska vara tröttande och irriterande så att lyssnaren stänger av.

En tredje variant är att sända ut ett vanligt program men sända det överstyr så att de inte är läsbart. Det används av sådana länder som egentligen inte vill erkänna att de har störningssändare.

Men den som idag skruvar runt på banden har svårt att hitta några störningssändare, tack och lov. Men sändarna finns kvar. De har om man så säger omskolats och används för att sända ut vanliga radioprogram. I Moskva kan man nu höra program i 20 och 49 meterbanden från de olika delrepublikerna som sänds av före detta störningssändare.

Göran Lindemark.

N O R D X - 8 9

NORDX-89 - DX-contest - official contest rules

1. The NORDX-89 -contest is arranged by Helsinki DX Listeners' Club on the weekend 13th to 15th of October 1989.
2. The contest is open for every DXer who has paid the entrance fee. The fee should have been paid on the 22nd of September at the latest. Fees paid later will be dealt on payer's own risk and will not be returned.
3. The main series of the contest is the individual Nordic Championship open to DXers living in Denmark, Finland, Iceland, Norway or Sweden. An own series is made for competitors from other countries, but they are also authorized for prizes according to their scoring. In the club contest the result for a local DX club is based on the results of the three best competitors of the club. In the country contest the result for a country bases on the results of the five best competitors of the country.
4. The reports, the contest form and other documents can be written in English, Finnish or Swedish. Every participant must return the contest form carefully filled with his reports.
5. The reports must be written on A4 sheets, one report/sheet. You must give your contest number (but not your name!), name of the station, the frequency and a description of the programme with details (times in UTC with the accuracy of one minute).
6. The contest form and the reports must be mailed to the address Helsinki DX Listeners' Club, P.O.Box 214, SF-00101 Helsinki post-marked not later than on Monday, the 23rd of October, 1989.

7. Protests concerning the contest must be mailed on a separate sheet in the same envelope with the contest form and the reports. In the results, which will be mailed to every participant, a date will be given for final remarks, if errors are observed in the results. The final results will be published after that date in leading Nordic DX magazines.
8. A station can be excluded from the contest, if
 - the station has given detailed information about the contest programme to one or more competitors.
 - the contest jury has no reliable information available about the contest programme.
 - the station has not been heard during the contest time on the given frequencies (maximum deviation 7,5 kHz).
9. The contest is a contest for individuals. Co-operation between competitors (using shared equipment, changing information concerning the stations and the programmes etc.) is prohibited and programme descriptions and details must be cleared without any assistance from outside.
10. Station points. The station points for an accepted report are counted as follows: (number of participants + 1) - number of accepted reports for this station.
11. Programme points. Maximum of programme points per one station is ten (10), and for one programme type per one station you can have five (5) points at the highest. Every accepted details give one point. The next three programme types are accepted:
 - identified piece of music (announced or unannounced) lasting at least one (1) minute. You have to identify the name of the tune, the composer or the performer.
 - accurately described talk lasting at least two (2) minutes.
 - identified or accurately described prerecorded commercial, promo or public service announcement.
 Note: news, programme names, station identifications or national anthems are not accepted as programme details.
12. Total points. Total points for a competitor are counted by adding his station points and programme points together.
13. All competitors having returned their contest form will get the results by mail. The results will also be published in leading Nordic DX magazines (see also point 7!). All competitors having at least one accepted station will get the contest souvenir.
14. Prize winners are supposed to pay the possible custom fees and taxes themselves.

NORDX CHAMPIONSHIP 1989
October 13th - 15th 1989

CONTEST SCHEDULE

Date:	Time UTC:	Radiostation:	Frequencies (kHz):
Friday 13.10.			
	1800-1825	Radio Kuwait	1341, 11665
	1830-1850	CRTV Yaonde	900, 4850
	1900-1925	Radio Algiers	981, 9510, 9640, 15215
	2000-2020	Voice of Turkey	9825
Saturday 14.10.			
	0000-0025	HIAJ Radio Amanecer	1170, 6025
	0030-0050	Europe 1	183
	0050-0110	Northants 96	1557
		Ocean Sound	1557
	0125-0205	Galei Zahal	1224, 1287, 1305, 1368, 1395, 1404
	0205-0230	Radio Nueva América	860, 4795
	0235-0300	Radio Globo, RJ	1220, 11805
	1130-1200	NorDX Rad.o	6130
	1330-1400	Radio Tasl:kent	7325, 9600, 9715, 11785, 15470
	1410-1450	ABC Brisbane	4920, 9660
	1500-1520	Radio Nepal	684, 792, 3230, 5005, 7165
	1530-1550	European Christian R.	7335 or 7360 or 9435
	1600-1630	KSDA Agat	11980
	1635-1700	Radio Jordan	855, 9560
	1930-1950	Radio Portugal	15265, 15285
	2005-2030	CBC Northern Sce	9625, 11720
	2035-2100	Ghana BC, Radio 2	3366
	2130-2155	Radio Marti	11930
	2200-2230	Voice of Free China	9852,5; 9955, 11805, 15345, 15370
Sunday 15.10.			
	0330-0400	Radio Ancañ	1190, 4990
	0415-0440	Radio for Peace Int.	7375 (USB), 13660, 21565
	0445-0505	RFO Tahiti	738, 6135, 9751, 11825,8; 15170,8

NorDX Radio is the official voice of NORDX CHAMPIONSHIP 1989 broadcasting on October 14th at 1100-1200 UTC on 6130 kHz. All correct reports will be verified by a special QSL-letter. Reports to Helsinki DX-Listeners' Club, P.O.Box 214, 00101 Helsinki, Finland 2 IRCs required if not competitor.

Därför kallas hon ”hon”

Nu har vi hittat svar på frågan varför man säger ”hon” om båtar:

- ★ Måste styras av en man.
- ★ I ett obevakat ögonblick tar hon makten.
- ★ Tål ej överbelastning.
- ★ Kan ej riggas utan en mans hjälp.
- ★ Byter namn när hon byter ägare.
- ★ Kostar mer i underhåll än vad ägaren tänkt sig.
- ★ Kan dra en man med sig i djupet.
- ★ Måste spacklas och målas innan hon ska ut.
- ★ Blir med åren gisten, besvärlig och svårhanterlig.

